

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01203/2018-ERU

V Ostravě dne 14. února 2018

Č. j. 01203-3/2018-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-01203/2018-ERU s obviněným z přestupku, právnickou osobou **BERGER BOHEMIA a.s.**, se sídlem Klatovská 410/167, Litice, 321 00 Plzeň, IČO: 453 57 269, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, právnická osoba BERGER BOHEMIA a.s., se sídlem Klatovská 410/167, Litice, 321 00 Plzeň, IČO: 453 57 269 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 18. srpna 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Město Touškov v ulici U Stadionu u nemovitosti č. p. ■■■ zemní práce v souvislosti se stavbou „Město Touškov – ulice U Stadionu, rekonstrukce komunikace“, při kterých došlo k poškození středotlakového plynovodu IPE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 60 000 Kč** (slovy: šedesát tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 3218.

Odůvodnění

Dne 27. července 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu IPE DN 32 (dále také „plynárenské zařízení“ či „středotlaký plynovod“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 11. října 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 08012-7/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky, nicméně dne 24. října 2017 bylo Úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení, v němž je uvedeno, že se účastník řízení snaží v rámci veškerých svých činností bezvýhradně dodržovat zákonné povinnosti a zjištěnému poškození se snažil předejít a po tom, co došlo k poškození plynárenského zařízení, se vzniklou situací snažil i neprodleně vyřešit.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 08012/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 1. února 2018, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl zemní práce na stavbě „Město Touškov – ulice U Stadionu, rekonstrukce komunikace“ (dále jen „stavba“) na základě Smlouvy o dílo [REDAKCE] uzavřené dne 18. února 2016 s Městem Touškov (dále jen „objednatel“).

Správce plynárenského zařízení vydal dne 8. února 2016 na základě žádosti účastníka řízení pro stavbu stanovisko zn. [REDAKCE] s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání sloužící jako informace o existenci plynárenského zařízení a plynovodních přípojek v zájmovém území vyznačeném v jeho příloze, kterou tvoří Detailní zakres plynárenského zařízení.

Dne 1. března 2016 došlo k předání stavby mezi účastníkem řízení a objednatelem, o čemž byl téhož dne pořízen Zápis o předání a převzetí staveniště stavby.

Vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 23. června 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven Protokol o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE] s platností 2 měsíce.

Dne 18. srpna 2016 došlo v obci Město Touškov v ulici U Stadionu u nemovitosti č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací na stavbě k poškození středotlakého plynovodu účastníkem řízení. O poškození byl téhož dne proveden zápis do Denních záznamů stavby, list č. [REDAKCE]

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 8. srpna 2017 uvedl, že dne 18. srpna 2016 došlo v důsledku rekonstrukce chodníku k havárii plynárenského zařízení. K poškození plynovodu došlo při vytyčení chodníku jeho zaměstnancem. Plynárenské zařízení bylo řádně vytyčeno, chráněno pískovým obsypem a opatřeno výstražnou fólií. Ihned po poškození byla zavolána plynárenská pohotovost, která místo zajistila a vše řádně opravila.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 139 m³ plynu do ovzduší za dobu 60 minut, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného [REDAKCE] ze dne 22. srpna 2016. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 18. srpna 2018 došlo k přerušení dodávky plynu 14 konečným zákazníkům (1 bytový dům). Z tohoto protokolu dále vyplývá, že k narušení plynárenského zařízení došlo ručně jeho proražením roxorem (zatloukáním ocelové tyče – betonářské výztuže pro vytyčení chodníku). Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu účastník řízení uhradil.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, respektive jeho zaměstnanec, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo z podkladů obsažených ve správním spise prokázáno, že účastník řízení věděl, že stavební činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení či v jeho blízkosti, neboť měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení a plynárenské zařízení bylo na základě jeho žádosti vytyčeno a on byl s tímto vytyčením seznámen. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka

řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v něm lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, když aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu zákazníkům. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona. Účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení a nechal si plynárenské zařízení vytyčit. Byť byla práce na stavbě, při níž došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděna ručně, došlo neopatrným jednáním účastníka řízení k poškození středotlakého plynovodu. Správní orgán tak dospěl k závěru, že si účastník řízení nepočínal s dostatečnou opatrností, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo, a nevynaložil tak veškeré možné úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu, až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení ručně jakožto polehčující okolnost.

Jako polehčující okolnost vyhodnotil správní orgán také to, že účastník řízení měl před prováděním stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení k dispozici stanovisko správce tohoto zařízení a znal jeho polohu na základě provedeného vytyčení v terénu.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku středně velkého množství plynu do ovzduší a k přerušení dodávky většímu počtu konečných zákazníků, což hodnotí správní orgán jako středně přitěžující okolnosti. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku plynu nemohl účastník řízení žádným způsobem ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Při stanovení výše uložené pokuty vyhodnotil správní orgán jako polehčující okolnost

bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že s účastníkem řízení již v minulosti bylo vedeno několik správních řízení za porušení totožného ustanovení energetického zákona jako v tomto řízení. Za zjištěná protiprávní jednání mu byla uložena pravomocným příkazem č. j. 00481-3/2015-ERU pokuta ve výši 5 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč, pravomocným příkazem č. j. 04188-3/2015-ERU pokuta ve výši 40 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč, pravomocným příkazem č. j. 05466-3/2015-ERU pokuta ve výši 35 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč a pravomocným příkazem č. j. 08804-3/2015-ERU pokuta ve výši 30 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Tyto skutečnosti správní orgán považuje za výrazně přitěžující okolnost.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad (dle Výkazu zisku a ztráty účastníka řízení uveřejněného ve sbírce listin Veřejného rejstříku za rok 2016 zpracovaného k 31. prosinci 2016 činil výsledek hospodaření po zdanění [REDAKCE] Kč a čistý obrát za účetní období [REDAKCE] Kč). Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava